



**Uchwała Nr 16/P/2023**  
**Składu Orzekającego Nr 1**  
**Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy**  
**z dnia 14 grudnia 2023 r.**

**w sprawie:** opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2024 r.

Działając na podstawie art. 19 ust. 2 w związku z art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 19/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania

Skład Orzekający Nr 1 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| <i>Przewodniczący:</i> | <i>Krzysztof Olczak</i>   |
| <i>Członkowie:</i>     | <i>Andrzej Tatkowski</i>  |
|                        | <i>Dariusz Trzeciński</i> |

**uchwalili, co następuje:**

zaopiniować **pozytywnie z zastrzeżeniem** projekt uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2024 r.

**Uzasadnienie**

Wójt Gminy Białe Błota, spełniając wymóg art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), określanej dalej jako ustawa, przekazał w dniu 15 listopada 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy projekt uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2024 r. Skład Orzekający, dokonując oceny przedłożonego projektu, przeanalizował również projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy, przesłany do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w trybie art. 230 ust. 2 pkt 1 ustawy, uwzględniając w szczególności wymóg spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ustawy.

Po analizie wskazanych wyżej dokumentów Skład Orzekający stwierdził, co następuje.

Projekt uchwały budżetowej zawiera obligatoryjne elementy określone w art. 212 ust. 1 ustawy, tj. m. in.:

1. łączną kwotę planowanych dochodów budżetu w wysokości – 216 000 000,00 zł,  
z wyodrębnieniem:
  - dochodów bieżących w wysokości – 174 257 340,47 zł,
  - dochodów majątkowych w wysokości – 41 742 659,53 zł,
2. łączną kwotę planowanych wydatków budżetu w wysokości – 225 713 000,00 zł,

z wyodrębnieniem:

- wydatków bieżących w wysokości – 162 163 000,00 zł,
  - wydatków majątkowych w wysokości – 63 550 000,00 zł,
3. wynik finansowy ze wskazaniem źródeł pokrycia planowanego deficytu,
  4. łączną kwotę planowanych przychodów i rozchodów budżetu,
  5. limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych.

Wójt zaproponował przyjęcie budżetu z deficytem w kwocie 9 713 000,00 zł, sfinansowanym przychodami z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Według zapisów projektu, zaplanowane przychody z tytułu wolnych środków w łącznej kwocie 14 738 532,04 zł stanowią źródło pokrycia planowanego deficytu oraz planowanych rozchodów roku 2024. Zaplanowane w łącznej kwocie 5 025 532,04 zł rozchody budżetu dotyczą spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

*W objaśnieniach do przedłożonego projektu wskazano, cyt.: „planowane w budżecie Gminy Białe Błota przychody wynikają z posiadania środków finansowych na rachunku bankowym budżetu, które nie będą zaangażowane w finansowanie budżetu 2023 roku. Do końca roku budżetowego 2023 środki te nie zostaną wydatkowane. W związku z powyższym w budżecie Gminy Białe Błota na rok 2024 zaplanowano przychody w §950, które obejmują przychody z tytułu wolnych środków z 2022 r. jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.”*

*Dokonana przez Skład Orzekający analiza wolnych środków wykazała co następuje. Środki do dyspozycji, wynikające z bilansu Gminy Białe Błota za 2022 r., wynoszą 18 096 398,04 zł. Środki zaangażowane w budżecie roku 2023, według stanu na dzień opiniowania, stanowią kwotę 16 402 126,00 zł (§ 905 oraz § 950 klasyfikacji budżetowej). Środki do dyspozycji, wynikające z bilansu za 2022 rok, pozostałe po zaangażowaniu w budżecie roku 2023 i możliwe do zaangażowania na rok 2024 oraz lata kolejne wynoszą zatem 1 694 272,04 zł. W związku z powyższym, Skład Orzekający wyraża zastrzeżenie dotyczące ujęcia w projekcie budżetu na 2024 rok planu wolnych środków z 2022 roku w kwocie 14 738 532,04 zł, niewynikających z rozliczenia w oparciu o bilans jednostki. Jeżeli wskazana w projekcie budżetu kwota wolnych środków pozostałych z roku 2022 nie wynika z ewidencji księgowej, nie może być planowana w przychodach budżetu na rok 2024.*

Projekt budżetu na 2024 rok spełnia wymóg wynikający z art. 242 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy, przy czym zgodnie z treścią art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964), w latach 2023-2025 dochody bieżące mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy. Planowana różnica między dochodami, a wydatkami

bieżącymi wynosi +12 094 340,47 zł, a planowana nadwyżka operacyjna z uwzględnieniem ww. przychodów wynosi +26 832 872,51 zł.

Plan dochodów i wydatków opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

Na finansowanie programów i projektów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej Gmina planuje na 2024 rok dochody w kwocie 9 101 362,53 zł. Wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem powyższych środków zaplanowano w kwocie 8 259 927,53 zł.

*Skład Orzekający zwraca uwagę, że zaplanowane na 2024 rok dochody z tytułu sprzedaży majątku w kwocie 12 750 000,00 zł stanowią od czterokrotności do piętnastokrotności wykonanych dochodów z niniejszego źródła w latach 2017-2023. W objaśnieniach do projektu budżetu zawarto wykaz planowanych do sprzedaży nieruchomości, z określeniem położenia, numeru działki oraz powierzchni. Wykonalność założonego planu będzie podstawowym warunkiem realistyczności budżetu, a co za tym idzie, możliwości sfinansowania w pełni zaplanowanych na 2024 rok zadań Gminy.*

Z załączonego do projektu uchwały budżetowej wykazu wynika, że wydatki majątkowe w wysokości 63 550 000,00 zł stanowią 28,2% ogółu wydatków zaplanowanych na 2024 rok.

Zaplanowana rezerwa ogólna oraz rezerwa celowa mieszczą się w ustawowo określonych relacjach do planowanych wydatków. Rezerwę celową przeznacza się na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Zestawienie kwot dotacji planowanych do udzielenia z budżetu Gminy w 2024 roku sporządzono zgodnie z wymogami art. 215 ustawy, tj. w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dla jednostek spoza tego sektora, z wyodrębnieniem dotacji celowych i podmiotowych. Skład Orzekający przypomina, że udzielenie dotacji powinno odbywać się zgodnie z przepisami obowiązującymi w powyższym zakresie, w tym w szczególności w oparciu o stosowne uchwały organu stanowiącego dotyczące zasad i trybu udzielania dotacji na poszczególne cele i zadania.

Na mocy art. 42 ust. 2 ustawy w budżecie na 2024 rok przewiduje się finansowanie określonych zadań dochodami pochodzącymi z konkretnych źródeł. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 500 000,00 zł oraz wpływy z tytułu opłaty od napojów alkoholowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml w kwocie 200 000,00 zł, które w całości przeznacza się na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Zaplanowano również wpływy w wysokości 35 000,00 zł związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, które przeznaczono na sfinansowanie zadań Gminy w zakresie ochrony środowiska. Dochody z tytułu opłaty pobieranej za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowano w wysokości 9 500 000,00 zł, natomiast wydatki dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami zaplanowano w kwocie 11 436 000,00 zł. Rada Gminy Białe Błota podjęła w dniu 16 listopada 2021 r. uchwałę nr RGK.0007.123.2021 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W projekcie uchwały budżetowej przewidziano udzielenie upoważnień dla Wójta wynikających m.in. z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji na finansowanie przejściowego deficytu budżetu. Na podstawie art. 212 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy w projekcie zawarto upoważnienie dla Wójta do dokonywania zmian w budżecie, w zakresie wydatków bieżących, w tym wydatków na wynagrodzenia oraz w zakresie wydatków majątkowych pomiędzy zadaniami, z wyłączeniem wprowadzenia nowych zadań i odstąpienia od zadań zaplanowanych. Na podstawie art. 258 ust. 1 pkt 4 ustawy zaproponowano upoważnienie organu wykonawczego do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków związanych ze zmianą kwot lub uzyskaniem płatności przekazywanych z budżetu środków europejskich oraz zmianami w realizacji przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu. W oparciu o art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy w projekcie zawarto upoważnienie dla Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania tych jednostek i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Na podstawie art. 264 ust. 3 ustawy zawarto upoważnienie dla Wójta do lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu Gminy. W oparciu o art. 111 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.) zaproponowano upoważnienie Wójta do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej oraz do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu Gminy związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu Gminy, w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W projekcie budżetu zabezpieczono wydatki na realizację przedsięwzięć przez poszczególne sołectwa Gminy, w ramach funduszu sołectkiego. Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.) powyższe przedsięwzięcia muszą być zadaniami własnymi Gminy, służącymi poprawie warunków życia jej mieszkańców oraz muszą być zgodne ze strategią rozwoju Gminy.

Sposób ogłoszenia uchwały budżetowej i zapis dotyczący jej wejścia w życie są zgodne z obowiązującymi przepisami.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożony projekt uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2024 rok, z uwzględnieniem wyrażonego zastrzeżenia, spełnia wymogi formalne oraz merytoryczne i jest zgodny z ustawowymi kryteriami dotyczącymi finansów jednostki samorządu terytorialnego. Zdaniem Składu Orzekającego, podejmując uchwałę budżetową, organ stanowiący Gminy Białe Błota powinien uwzględnić zastrzeżenie zawarte w uzasadnieniu niniejszej opinii, dotyczące planowania w budżecie 2024 roku wolnych środków niewynikających z bilansu Gminy. Nieprawidłowości w tym zakresie mogą wpłynąć

na uznanie przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy uchwały budżetowej za podjętą z naruszeniem prawa.

Mając na względzie powyższe ustalenia, wydano opinię jak w sentencji.

**Pouczenie:**

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy 35, w terminie 14 dni od daty otrzymania opinii.

*Przewodniczący Składu Orzekającego  
Krzysztof Olczak*